

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Aan:
de voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Contactpersoon	Doorkiesnummer
Datum	Bijlage(n)
18 februari 2003	-
Ons kenmerk	Uw kenmerk
DGP/B&C/CBO/U.03.00650	
Onderwerp	
Motie 35 van de heer Duyvendak	

Geachte voorzitter,

In reactie op de motie 35 van de heer Duyvendak bericht ik u als volgt. Het onderstaande is afgestemd met en wordt onderschreven door de heer Veenman president-directeur van NS.

In het algemeen overleg van 13 februari jongstleden over de moties en amendementen bij de begroting van Verkeer en Waterstaat is gesproken over motie 35 van lid Duyvendak c.s. deze luidt: "Constaterende dat de prestatie-afspraken over de punctualiteit en de reizigersgroei in de spits zijn geschrapt verzoekt de Kamer de regering in het Overgangscontract II vast te houden aan de prestatieafspraken uit het Verbeterplan van de NS."

In reactie op de motie heb ik de Kamer toegelicht dat de regering deze motie reeds uitvoert, aangezien het Verbeterplan van de NS integraal onderdeel uitmaakt van het Overgangscontract II, sinds de tweede verlengingsovereenkomst bij dit contract van 21 december 2001. Zoals reeds toegelicht in mijn brief van 4 november 2002 (DGP/SPO/U.02.03395) blijft de Staat toezien op naleving van de contractuele voorwaarden en op het herstel van de kwaliteit zoals is vastgelegd in het Verbeterplan.

Op 28 juni 2002 is het Overgangscontract II verlengd als tijdelijke contractuele voorziening totdat de Concessiewet in werking treedt en de concessie door mij kan worden verleend. Daarin is de ingeslagen lijn bestendigd om, zoals destijds ook besproken met de Tweede Kamer, te sturen op rust en herstel van de kwaliteit op basis van het Verbeterplan van de NS. De reden hiervan was de oorspronkelijke outputnormen voor punctualiteit en reizigersgroei in de spits, de kernprestatie-afspraken van het

Postbus 20901, 2500 EX Den Haag
Bezoekadres Plesmanweg 1-6, 2597 JG Den Haag

Telefoon +31 70 3516171
Fax +31 70 3517895

contract, onhaalbaar zijn gebleken door de achtergebleven basiskwaliteit in het productiesysteem. Binnen een half jaar na sluiting van het Overgangscontract II bleek uit de rapportages dat het voor de NS onmogelijk was die normen te halen. De contractuele incentives bonus/malus en publicatieplicht waren ontoereikend. Het overgangscontract voorzag in een verbeterplan voor dit soort situaties. Er is dan ook een Verbeterplan gekomen en wel op 31 augustus 2001. De belangrijkste conclusies uit het Verbeterplan waren dat de NS problemen had met de beschikbaarheid van personeel en materieel en de transportbesturing nog onvoldoende verliep. In het Verbeterplan heeft de NS een actieprogramma opgenomen met maatregelen om de geconstateerde problemen aan te pakken. De monitoring en rapportage zijn gericht op zaken als materieelbestellingen, terugdringen van ziekteverzuim en werven van rijdend personeel.

Ten aanzien van de sturing op de oorspronkelijke outputnormen heeft de heer Noordzij in zijn bevindingen als president-directeur a.i. geconcludeerd dat er geen goede relatie was gelegd tussen de hoge ambities en de productiecapaciteit en kwaliteit van het spoorstelsel. De Tweede Kamer is hierover op 1 juli 2002 geïnformeerd bij de derde verlenging van het Overgangscontract. Noordzij was een voorstander van outputsturing, maar constateerde dat eerst de relatie helder moest worden tussen outputnormen en de input en bedrijfsprocessen die daarop van invloed zijn, alvorens sturing en verantwoording vorm te kunnen geven. Hij concludeerde dat het nodig was om eerst criteria te ontwikkelen die door de NS te beïnvloeden en te managen zijn en vervolgens daarop ook de externe sturingsafspraken te enten. Intussen was het zaak, aldus Noordzij, om voortvarend de uitvoering van het Verbeterplan te continueren zoals de NS dat had ingezet en te sturen op de uitvoering van dat actieprogramma dat geënt was op sturing op input en de relevante interne bedrijfsprocessen, met het doel om de kwaliteit van de dienstverlening van de NS te verbeteren.

Zoals gememoreerd maakte het Verbeterplan reeds integraal onderdeel uit van het Overgangscontract II en dus van de sturingsrelatie Staat-NSR sinds de tweede verlenging van het contract d.d 21 december 2001. Bij de derde verlenging van 28 juni 2002 hoefde het contract dus niet gewijzigd te worden.

Het doel van artikel 2 van de derde verlengingsovereenkomst was om deze lijn te expliciteren. Dat laat onverlet dat de sturing gericht blijft op het herstel conform en door de uitvoering van dit Verbeterplan. Ik houd de vinger aan de pols via de halfjaarlijkse monitoring op dit plan, en spreek hier met de NS Directie over. Op basis daarvan kan overleg plaatsvinden met de NS of de Tweede Kamer over bijstelling of bijsturing van het programma als daartoe aanleiding zou bestaan. Aan het einde van het Verbeterplan wordt bovendien geëvalueerd of het herstel voldoende is doorgezet. Zoals ik heb aangegeven in het algemeen overleg met uw Kamer op 13 februari 2003, zijn de NS en ik het hierover volstrekt eens.

Momenteel wordt, conform de inzet van de Tweede Kamer, gewerkt om de sturingsrelatie tussen de Staat en de NS vorm te geven in de publiekrechtelijke concessie voor het hoofdrailnet. Gelet op het voorgaande, houdt dat in dat het niveau van de vereiste kwaliteit moet worden vastgesteld en de indicatoren en meetsystemen moeten worden ontwikkeld via welke het toerekenen, managen en sturen op de doelen daadwerkelijk

mogelijk is. Dit kost tijd. Voor outputsturing is het daarbij te vroeg. Ten eerste moet helder worden hoe de relatie is tussen activiteiten, operationele doelen en uitkomsten. Ten tweede hoe de interactie tussen activiteiten en productie van alle partijen uitwerkt. Ten derde moeten de langetermijneffecten (life-cycle-effecten) bekend zijn. Ten vierde moeten het management en hun organisaties de instrumenten en de cultuur kweken om gegeven die kennis, daar ook op te sturen. Aan alle vier voorwaarden wordt door de nieuwe directies van zowel de NS, als Prorail gewerkt. Aan geen van alle wordt op dit moment al voldaan. In de te verlenen concessies zal de komende periode dus eerst de nadruk komen te liggen op input- en proceselementen op weg naar uiteindelijke outputsturing.

In afwachting van de concessie geldt dus het Overgangscontract II. De heer Duyvendak stelt dat de Overheid in die relatie instrumenten zou hebben opgegeven. Dit is niet het geval, immers het Overgangscontract II is een bindende privaatrechtelijke overeenkomst tussen de Staat en NS. Het Burgerlijk Wetboek regelt welke instrumenten beide partijen hebben bij eventuele niet-naleving van deze overeenkomst.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,

Roelf H. de Boer